

Uşak'ın Geleneksel ve Modern Mimarisinden Esinlenerek Oluşturulan Bir Giysi Koleksiyonu

Şengül EROL (*)

Öz

Bu çalışma, kültürel mirasın moda tasarımı yoluyla korunması ve tanıtılmasını amaçlamaktadır. UNESCO'nun tanımladığı somut ve somut olmayan kültürel miras unsurları, yaratıcı endüstrilere ilham kaynağı oluşturmakta ve özellikle moda tasarımı alanında özgünlük arayışındaki tasarımcılar için önemli bir referans noktası teşkil etmektedir. Çalışmada Uşak iline ait geleneksel ve modern mimari yapılar, giysi tasarımı için tema olarak ele alınmış; Moda Tasarımı eğitimi alan öğrenciler tarafından bu mimari öğelerden ilhamla hazırlanan bir koleksiyon oluşturulmuştur. Tasarımlar, Uşak'ın tarihi evlerinden günümüz çağdaş yapılarındaki formlara kadar uzanan bir mimari çeşitliliği yansıtarak, kültürel değerlerin güncel yorumlarla nasıl yaşatılabileceğini ortaya koymaktadır. Mimarlık ve moda arasındaki tarihsel ve görsel ilişkilerin de değerlendirildiği çalışmada, disiplinler arası yaklaşım benimsenmiş ve kültürel mirasın yaratıcı biçimlerde yeniden üretimi vurgulanmıştır. Çalışma kapsamında, Uşak Üniversitesi'nde Moda Tasarımı eğitimine devam eden öğrencilerin kültürel miras konusunda farkındalıklarını artırmak için her öğrencinin birer koleksiyon çalışması yapması istenmiştir. Öğrenci çalışmalarından örnekler verilirken tüm süreci bütünlük içinde ele almak için bir öğrencinin çalışmaları detaylı olarak örneklendirilmiştir. Öğrenci, koleksiyon tasarımlarında farklı giysi türlerinden oluşan beş özgün tasarım modeli geliştirmiştir. Her bir model, Uşak'ın mimari kimliğinden ilham alınarak, renk, form, katman, malzeme ve desen kullanımı açısından özgün biçimlerde tasarlanmıştır. Tasarımlar, yeşil ve turuncu renk paletinde şekillendirilmiş, asimetrik formlar, şeffaf kumaş kullanımı ve aksesuar detayları ile hem bireysel kimlik kazanmış hem de koleksiyon bütünlüğü sağlamıştır. Süreç boyunca öğrencilerin aktif katılımı sağlanmış, bu yönüyle çalışma bir eğitim uygulaması niteliği kazanmıştır. Öğrenciler hem kültürel analiz hem de yaratıcı tasarım süreçlerinde deneyim kazanmış, yerel değerlere duyarlılık geliştirmiştir. Aynı zamanda, ortaya çıkan koleksiyonun toplumla paylaşılabiliyor nitelikte olması, kültürel farkındalığın artırılması açısından da önemli görülmektedir. Sonuç olarak bu çalışma, kültürel mirasın moda tasarımı aracılığıyla yeniden yorumlanabileceğini ve hem eğitsel hem toplumsal kazanımlar sağlayabileceğini göstermektedir. Koleksiyon, Uşak kent kimliğinin tanıtılması ve yaşatılması açısından yaratıcı ve sürdürülebilir bir yaklaşım sunmakta; benzer çalışmalara örnek teşkil edecek potansiyele sahip bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Uşak Mimarisi, Kültürel Miras, Giysi Tasarımı, Mimari ve Moda İlişkisi, Moda Tasarımı.

Özgün Araştırma Makalesi

Geliş Tarihi: 15.04.2025

Kabul Tarihi: 29.10.2025

(*) Doç. Dr., Uşak Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü.

E-posta: sengul.erol@usak.edu.tr

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8254-9069>

Şengül Erol, "Uşak'ın Geleneksel ve Modern Mimarisinden Esinlenerek Oluşturulan Bir Giysi Koleksiyonu," *Üsküdar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, no. 21 (Kasım 2025): 125-154
DOI: <https://doi.org/10.32739/uskudarsbd.11.21.162>

Bu eser [Creative Commons Atıf-GayriTicari-Türetilemez 4.0 Uluslararası Lisansı](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/) ile lisanslanmıştır.

A Clothing Collection Inspired by the Traditional and Modern Architecture of Uşak

Şengül EROL (*)

Abstract

This study aims to preserve and promote cultural heritage through fashion design. Tangible and intangible cultural heritage elements defined by UNESCO are a source of inspiration for creative industries and constitute an important reference point for designers in search of originality, especially in the field of fashion design. In the study, traditional and modern architectural structures of Uşak province were taken as a theme for clothing design; a collection inspired by these architectural elements was created by students studying Fashion Design. The designs reflect an architectural diversity ranging from the historical houses of Uşak to the forms in today's contemporary buildings, revealing how cultural values can be kept alive with contemporary interpretations. The study, which also evaluates the historical and visual relationships between architecture and fashion, adopts an interdisciplinary approach and emphasizes the creative reproduction of cultural heritage. Within the scope of the study, to raise the awareness of students studying Fashion Design at Uşak University about cultural heritage, each student was asked to make a collage work. When providing examples of student work, one student's work has been detailed to illustrate the entire process in its entirety. In the student collection designs, five original design models consisting of different garment types were developed. Each model was inspired by the architectural identity of Uşak and designed in unique ways in terms of color, form, layering, material and pattern use. The designs were shaped in a green and orange color palette, asymmetrical forms, transparent fabric and accessory details, which gave them individual identity and collection integrity. The active participation of the students was ensured throughout the process, and in this respect, the work has gained the quality of educational practice. Students gained experience in both cultural analysis and creative design processes and developed sensitivity to local values. At the same time, the fact that the resulting collection can be shared with society is also considered important in terms of increasing cultural awareness. As a result, this study shows that cultural heritage can be reinterpreted through fashion design and can provide both educational and social gains. The collection offers a creative and sustainable approach for the promotion and preservation of Uşak city identity and has the potential to set an example for similar studies.

Keywords: Uşak Architecture, Cultural Heritage, Clothing Design, Relationship between Architecture and Fashion, Fashion Design

Original Research Article

Submission Date: 15.04.2025

Acceptance Date: 29.10.2025

(*) Assoc. Prof., University of Uşak, Faculty of Fine Arts, Department of Textile and Fashion Design.

E-mail: sengul.erol@usak.edu.tr

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8254-9069>

Şengül Erol, "A Clothing Collection Inspired by the Traditional and Modern Architecture of Uşak,"
Üsküdar University Journal of Social Sciences, no. 21 (November 2025): 125-154
DOI: <https://doi.org/10.32739/uskudarsbd.11.21.162>

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).

Giriş

Bir toplumun kimliği, geçmişten gelen değerlerin yanı sıra günümüzde ürettiği kültürel unsurlarla da şekillenmektedir. Toplamların kültürel değeri geçmişin izlerini bugüne taşıyan güçlü bir bağ kurarken; modern mimari ile şekillenmesi de mevcut değeri dönüştürölerek yeni anlatım biçimleri elde edilmesine fırsat vermektedir. Kültürel nesneler bir toplumun kimliğini, değeri ve estetik anlayışını yansıtan önemli yapı taşlarındandır.¹ Sanat ve tasarım alanlarındaki yaratıcı yaklaşımlar, kültürel sürekliliği destekleyen önemli araçlardır. Özellikle giysi tasarımı, mimari gibi somut kültürel öğelerden esinlenerek hem tarihsel hem de modern unsurları bir araya getirme potansiyeline sahiptir.

Geleneksel unsurlar ve moda, kelime anlamı bakımından birbirinden farklı görünse de pratik ve estetik bağlamda birbirini besleyen ve tamamlayan iki alandır. Moda tasarım ürünlerinde özgünlük, tasarımın temel taşlarından biri olarak kabul edilmektedir. Bu özgünlüğü yakalayabilmek için, tasarımcıların kendi öz kültür öğelerinden yararlanması öncelikli bir durumdur. Çünkü öz kültür öğelerinden yoksun ve kendine has bir teması olmayan moda çalışmaları, yok olma ve unutulma riskiyle karşı karşıya kalmaktadır. Ayrıca, moda unsurlarının yaratıcıları olarak tasarımcıların sürekli özgün ve farklı temalar geliştirme konusunda zorluk yaşadıkları bilinmektedir.

Ülkemizde ve dünyada kendine özgü bir tarza sahip olmak isteyen tasarımcıların kendi kültürel değeri ve yola çıktıklarında istedikleri özgünlüğü yakaladıklarını destekleyen pek çok çalışma bulunmaktadır. Bu duruma kaynaklık eden Anadolu'nun binlerce yıllık geleneklerine dayanan, görselliği ve ifade gücüyle de bir nevi iletişim dili olan geleneksel kültür öğeleri bulunmaktadır. Bu değeriyle beslenen tasarımlar, hem yaratıcılığı geliştirmekte ve tüketici taleplerini karşılamakta, hem de ülkenin yerel tasarım imajını oluşturmaya katkı sağlamaktadır.²

Bu bağlamda yürütölen çalışmada, kültürel mirasın tanıtılması ve yaşatılması ana amacıyla Uşak iline ait geleneksel mimari öğeler ile günümüz modern mimari yapılarından ilham alınarak tasarlanan bir giysi koleksiyonu ele alınmıştır. Moda Tasarımı eğitimini sürdüren öğrencilerin hazırladıkları koleksiyon ile yaşadıkları şehrin kültürel değeri ile ilgili farkındalık seviyelerini artırmaları ve bu değeri ve izlerini taşıyan giysi tasarımları yapmaları hedeflenmiştir.

Kültürel Miras ve Kent Kimliği

Kültürel miras; bir toplumun tarihsel süreci içerisinde oluşturulan, kuşaktan kuşağa aktarılan maddi ve manevi değeri ve bütünü kapsayan bir ifade biçimidir. Bu yönüyle kültürel miras, sadece geçmişin korunmasına ilişkin bir olgu değildir; aynı zamanda toplumsal kimliğin ve yaşam biçimlerinin yeniden üretildiği bir süreçtir. Kültürel miras kavramı UNESCO

¹ Malcolm Barnard, *Art, Design and Visual Culture: An Introduction* (London: Palgrave Macmillan, 1998), 15.

² Emine Koca, "Moda Tasarımı Çıktılarının Kültürel Değeri ile Beslenmesine Yönelik Tasarımcı Yaklaşımları," *Researcher* 6, no. 4 (2018): 109–117.

tarafından; somut (yapılar, el sanatları, giysiler) ve somut olmayan kültür mirasları (geleneksel bilgiler, inançlar, sözlü anlatımlar) olarak iki ana kategoride tanımlanmaktadır.³

Geleneği ve tarihi yansıtan kültür varlıklarını gelecek kuşaklara aktarmak ve bu vesile ile kültürel miraslarına sahip çıkmak toplumların sürdürülebilirliği açısından önemlidir. Bu bağlamda toplumların yaşamını sürdürdüğü kentlerin kültürel potansiyeli ve bu mevcut potansiyelin nasıl kullanıldığı büyük önem taşımaktadır. Kentlerin markalaşmasında ve özgün bir kent olarak tanıtılabilmesinde kültürel miras değerlerinin önemli bir yeri vardır.⁴ Bu yönüyle kentler, kültürel mirasın hem taşıyıcısı hem de yeniden üretildiği yerler olarak kabul edilebilir.

Kentler geçmişten günümüze değin sahip olduğu sosyal, kültürel ve davranışsal değerleriyle insanların birbirleri ve çevresiyle etkileşimini biçimlendirerek, kent kimliği ve kent kültürü gibi olguların ortaya çıkmasını sağlamaktadır. Bir kente gerek fiziksel yapısı gerekse soyut algılama açısından kimlik kazandıran değerleri, o kentin kültürel yapısını da yansıtır. Kent kimliği ve kent kültürü kavramları, kentlerde sürdürülebilirliği sağlayan ayırt edici unsurlardır.⁵

Bir kentin sürdürülebilirliği için doğal kaynak stoklarının korunması, su, hava gibi tükenebilir kaynakların ekonomik kullanımının teşvik edilmesi ve toplumsal hakkaniyetin gözetilmesi gibi hususlar göz önünde bulundurulmalıdır. Bu durumda kültürel mirasın bölgesel ve ekonomik kalkınmadaki olumlu etkisi ortaya çıkmaktadır. Kültürel miras, estetik ve duygusal değerleri ile yaratıcılığa ilham vererek yerel kalkınmaya katkı sunmaktadır.⁶ Dolayısıyla, bu mirasın korunması ve yaşatılması yalnızca tarihsel bir sorumluluk değil, aynı zamanda yaratıcı sektörler için güçlü bir ilham kaynağıdır. Kentlerin kimliği, mimari yapıları, sanatsal üretimleri ve moda gibi kültürel ifade biçimleri sayesinde görünür hale gelmektedir.

Kültürel Miras, Mimarlık ve Moda İlişisine Disiplinler Arası Bir Bakış

Mimarlık; insan yaşamını sürdürebilmek için gerekli olan yapıların tasarlanmasını amaçlayan, işlevsel ve estetik boyutları içeren bir disiplindir. Mimarlık ve kültürel miras birbirinden ayrı düşünülemez. Mimarlık yalnızca estetik açıdan değil kültürel miras açısından da büyük bir sorumluluğa sahiptir. Eski yapıları korumak ve yeni yapıları tasarlarken kültürel mirasa saygı göstermek mimarlık disiplini için önemli unsurlardır. Günümüz modern mimarisinde eski ile yeniyi birleştiren projelerin daha fazla tercih edilmesi, hem estetik açıdan başarılı hem de kültürel açıdan anlamlıdır.⁷

³ UNESCO, *Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage* (2003), <https://ich.unesco.org/en/convention>.

⁴ Ali Fikret Aydın, "Kent Markalaşması Açısından Kültürel Mirasın Önemi / Kent Markası Açısından Kültürel Mirasın Önemi," *İletişimde Güncel Çalışmalar – 1* (Aralık 2023), 141–157 (Ankara: İKSAD Yayın Evi).

⁵ Tahsin Güler, Sinem Şahnagil ve Hazan Güler, "Kent Kimliğinin Oluşturulmasında Kültürel Unsurların Önemi: Balıkesir Üzerine Bir İnceleme," *Paradoks: Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi* 11, Özel Sayı (Aralık 2016): 85–104.

⁶ M. Kemal Öktem ve Gül Kalyoncu, "Kültürel Miras ve Yerel Kalkınma," *Tarihin Peşinde: Uluslararası Tarih ve Sosyal Araştırmalar Dergisi* 23 (2020): 213–222.

⁷ ABS Mimarlık, "Kültürel Miras ve Mimarlık: Geçmişin İzlerini Geleceğe Taşımak," 26 Ocak 2025, erişim 27 Ekim 2025, <https://www.absmimarlik.com.tr/kulturel-miras-ve-mimarlik-gecmisin-izlerini-gelecege-tasimak/>

Bu bağlamda mimarlık ve tasarım olgusu arasında sürekli bir etkileşim vardır ve bu etkileşim çoğu zaman karşılıklı olarak birbirini beslemektedir. Mimarlık ile moda arasında tarihsel bir bağ olduğu da çeşitli araştırmalarla ortaya konmuştur.⁸ Moda kültüründen önce gelen giyinme ihtiyacı, tarih öncesi çağlardan itibaren insanın örtünme ve korunma içgüdüsünden doğmuştur. Benzer şekilde barınma ihtiyacından doğan ilk ev tasarımları da insan bedenini koruma amacı taşımaktadır. Bu anlamda hem giysi hem de yapı tasarımı insan bedeniyle doğrudan ilişkilidir. Dolayısıyla mimari ve moda arasında var olan ilişki doğal bir gelişimin sonucudur. Modern mimarinin öncülerinden Adolf Loos'un "İnsanın nasıl bina yapacağını öğrenme sürecinde başlangıç noktası giyinmeyi öğrenmesidir." sözü bu bağlamda dikkat çekicidir.⁹

Geleneksel mimari yapılar, toplumların tarihsel ve kültürel mirasının önemli bir parçasıdır. Bu yapıların bir kısmı zamanla işlevselliğini yitirmiş olsa da bazıları günümüzde hâlâ varlığını sürdürmektedir.¹⁰ Mimari yapıların form, doku ve renk gibi görsel öğeleri, tarih boyunca moda tasarımcılarına ilham kaynağı olmuştur. Tasarımcılar, mimari yapıların estetik detaylarını kadın ve erkek giysi tasarımlarına yansıtarak disiplinler arası iş birliğine katkı sağlamaktadır.¹¹

Moda ve mimarlık tasarım süreçleri arasında yapısal benzerlikler bulunmaktadır. Her iki disiplinde de tasarımlar iki boyutlu çizimlerden başlayarak üç boyutlu formlara dönüştürülmektedir. Bu süreçte kullanılan ortak tasarım öğeleri; renk, doku, malzeme, oran-orantı, çizgi, form ve şekil gibi unsurlardır.¹² Bu ortak paydalar, tasarımların görsel ve yapısal açıdan benzer bir yaklaşım sergilemesini sağlamaktadır.

Bazı tasarımcılar her iki alanda birden üretim yaparak moda, mimarlık ve iç mimarlık disiplinleri arasındaki etkileşimi güçlendirmektedir. Moda-mimari ilişkisi üzerine yapılan araştırmalar, bu disiplinlerin karşılıklı olarak birbirini nasıl etkilediğini ortaya koymaktadır.¹³ Rem Koolhaas, Tadao Ando ve Frank O. Gehry gibi günümüz çağdaş mimarları, Prada, Armani ve Issey Miyake gibi moda markalarıyla iş birliği yaparak tasarladıkları yapılarla mimariyi moda çizgileriyle harmanlamaktadır.

Rem Koolhaas ve ortaklığını yaptığı mimarlık firması OMA Prada markasının vakıf binası olarak kullanılan Fondazione Prada Milano'yu tasarlamıştır. Bina; 1910 yılından kalma eski bir içki imalathanesinin mevcut yedi binasına üç yeni yapının eklenmesiyle oluşturulmuştur. Yapının tasarımında düz beton, işlenmemiş kontrplak, lamine plastik levha ve yansıtıcı camla yapılmış kaplamalar gibi farklı malzemelerin kullanılmış olması dikkat çekmektedir.¹⁴

⁸ Gülşah Üner ve Ebru Erdoğan, "Mimarlığın Diğer Sanat Dalları ile İlişkisi," *Online Journal of Art and Design* 8, no. 2 (2020).

⁹ İnci Acar, "Moda ve Mimarlık Üzerine," *Losvista*, 2023, <https://losvista.com/moda-ve-mimarlik-uzerine/>.

¹⁰ "Geleneksel Mimari," *Kültür ve Yaşam*, 2021, <https://kulturveyasam.com/ornekleriyle-birlikte-geleneksel-mimari-yapi-turleri/>

¹¹ Birol, 2006, akt. Mine Yayla ve Fadime Yazıcı, "Mimari Yapılardaki Estetik Görsellerin Giysi Tasarımlarına Yansıması," *Uluslararası Hakemli Tasarım ve Mimarlık Dergisi*, no. 2 (2014): 65–85.

¹² Mine Yayla ve Fadime Yazıcı, "Mimari Yapılardaki Estetik Görsellerin Giysi Tasarımlarına Yansıması," *Uluslararası Hakemli Tasarım ve Mimarlık Dergisi*, no. 2 (2014): 65–85.

¹³ İnci Pürlüsoy ve Rabia Köse Doğan, "Moda Bağlamında Yapı ve Mekân Üzerine Bir Değerlendirme," *Yakın Mimarlık Dergisi* 3, no. 1 (2019).

¹⁴ Fondazione Prada. "Visit Milan." Erişim: 06 Eylül 2025. <https://www.fondazioneprada.org/visit/visit-milan/?lang=en>

Görsel 1. Fondazione Prada¹⁵

Ünlü mimar Frank Gehry ve şirketi, yapımı 2014 yılında tamamlanan Louis Vuitton Vakfı'nı tasarlamıştır. Vakıf, dijital tasarım ve inşaat süreçlerindeki yeniliklerin öncüsü olarak kabul edilmektedir. Bina, Paris'teki Boulogne Ormanı'nın köşesinde bulunan 19 hektarlık “Jardin d'Acclimatation” parkı içinde yer almaktadır. Binanın genel tasarımının çevresindeki peyzaj düzenine uyum sağlayacak biçimde planlandığı ifade edilmektedir. Farklı dizaynıyla dikkati çeken binanın tasarımında 19. Yüzyıl cam bahçe yapılarının kültürel değerlerini yaşatacak bir modern sanat müzesi oluşturma hedefinin ön planda tutulduğu ifade edilmektedir.¹⁶

¹⁵ <https://www.architectmagazine.com/wp-content/uploads/sites/5/2025/06/fondazioneprada-6.jpg?resize=1024,819>, <https://www.architectmagazine.com/wp-content/uploads/sites/5/2025/06/aaron-betsky-prada-foundation-10.jpg>, <https://www.architectmagazine.com/wp-content/uploads/sites/5/2015/fondazioneprada-5.jpg?resize=459,367>

¹⁶ Fondation Louis Vuitton, Erişim: 06 Eylül 2025. <https://www.fondationlouisvuitton.fr/en/fondation/the-building>,

Görsel 2. Louis Vuitton Vakfı¹⁷

Benzer şekilde Pierre Cardin, Gianfranco Ferré, Issey Miyake, Rei Kawakubo, Hüseyin Çağlayan, Karl Lagerfeld gibi pek çok ünlü moda tasarımcısı da koleksiyonlarında mimari ilkelerden faydalanmaktadır. ¹⁸ Hüseyin Çağlayan, Gareth Pugh, **Gianfranco Ferre**, Mary Katrantzou, Karl Lagerfeld ve Başak Cankes'in mimariden esinlenilmiş tasarımlarından örnekler aşağıda verilmiştir.

Hüseyin Çağlayan'ın 2000 yılındaki Sonbahar/Kış sezonu için hazırladığı koleksiyonu, moda tarihinde önemli bir dönüm noktası olarak kabul edilmektedir. Çağlayan, modayı “vücuda dokunan mimari” olarak tanımlarken, bu koleksiyonda sahne performansı ile mimari, sanat ve moda arasındaki sınırları sorgulamıştır. Defile sırasında bir modelin sehpanın ortasına adım atıp etrafındaki halkaları çekerek bu yapıyı eteğe dönüştürmesi, tasarımcının mimari nesneleri giysiye dönüştürme yaklaşımını güçlü biçimde yansıtmıştır.¹⁹

¹⁷ <https://www.arkitektuel.com/wp-content/uploads/2017/02/louis-vuitton-vakfi.jpg>, <https://www.arkitektuel.com/wp-content/uploads/2017/02/louis-vuitton-vakfi-4.jpg>

¹⁸ Tangay, 2007, Akt. Muhammed Mustafa Güldür ve Sinem Bayram, “Disiplinler Arası Etkileşim Üzerine Bir Çalışma: Moda ve Mimari Arasındaki Etkileşim,” *The Journal of International Lingual, Social and Educational Sciences* 2, no. 2 (2016).

¹⁹ Leyla Akçura, “Mimarlık ve Moda Tasarımı Harmanlanıyor: Mimariden Esinlenen Tasarımcılar,” *Plume-Mag*, 20 Şubat 2021, erişim 18 Eylül 2025, <https://www.plumemag.com/mimarlik-ve-moda-tasarimi-harmanlaniyor-mimariden-esinlenen-tasarimcilar/>

Görsel 3. Hüseyin Çağlayan'ın Sehpa Eteği, (2000)²⁰

İngiliz modacı Gareth Pugh, geleneksel giyim anlayışına meydan okuyarak, sahne sanatlarından ilhamla tasarlanmış giysiler üretmektedir. Tasarımlarında şişirilebilir PVC, pleksiglas ve lateks gibi farklı malzemeler kullanarak, heykelsi ve fütüristik bir görünüm oluşturmaktadır. ²¹ 2009 İlkbahar koleksiyonundaki giysi tasarımının esin kaynağı olarak Sir Norman Foster'ın Hearst binası gösterilmektedir.

Görsel 4. Gareth Pugh 2009 İlkbahar Koleksiyonu ve Hearts Binası²²

Gianfranco Ferre, kendine özgü stiliyle “modanın mimarı” olarak bilinen İtalyan moda

²⁰ <https://www.plumemag.com/wp-content/uploads/2021/02/mimarlik-ve-moda-huseyin-caglayan-2048x1024.jpg.webp>

²¹ Victoria and Albert Museum, *Fashion in Motion: Gareth Pugh*, 2007, https://www.vam.ac.uk/articles/fashion-in-motion-gareth-pugh?srltid=AfmBOoqAB_uEj0PdZjojpAM3XXwrkU_zSYPwWm-flnSv-yCupVnaP3ty

²² <https://www.nytimes.com/images/blogs/themoment/posts/0127archfashion.hearst.jpg>

tasarımcısıdır.²³ Ferre'nin 2009 İlkbahar koleksiyonundaki bir tasarımın, Sidney Opera Binası'ndan esinlenerek tasarlandığı belirtiliyor.²⁴

Görsel 5. Gianfranco Ferre'nin 2009 İlkbahar Koleksiyonu ve Sidney Opera Binası²⁵

Atina doğumlu tasarımcı Mary Katrantzou 2011'deki ilk bağımsız defilesinde, iç mekânları giysi yüzeyine yansıtmayı denemiştir. Böylelikle moda ve mimari arasındaki ilişkiye farklı bir boyut kazandırmayı hedefleyen tasarımcı, Helmut Newton ve Guy Bourdin'in fotoğraflarından esinlenerek iç mekân öğelerini doğrudan modelin bedenine yerleştirdiği tasarımlar yapmıştır.²⁶

Görsel 6. Mary Katrantzou 2011 Defilesi²⁷

²³ Esra Çoruh, "Modanın Mimarı: Gianfranco Ferre," *Habertürk*, 7 Temmuz 2009, <https://www.haberturk.com/yazarlar/esra-coruh/219973-modanin-mimari-gianfranco-ferre>

²⁴ Amy Thomas, "Architecture in Fashion," *New York Times*, January 28, 2009, <https://www.nytimes.com>

²⁵ <https://www.nytimes.com/images/blogs/themoment/posts/0127archfashion.opera2.jpg>

²⁶ Tylerjadineid, "Its Architecture Couture Darling...", *The Lecture Series: Fashion and Architecture*, November 18, 2015, <https://tylerjadineinteriordesign.wordpress.com/2015/11/18/the-lecture-series-fashion-and-architecture/>

²⁷ <https://i0.wp.com/tylerjadineinteriordesign.wordpress.com/wp-content/uploads/2015/11/mary-katrantzou-spring-2011.jpg?w=322&h=240&ssl=1>

Moda dünyasının en önemli isimlerinden Karl Lagerfeld, tasarımlarında mimari öğeleri ustalıkla kullanmasıyla öne çıkmaktadır. Tasarımcının 2015 yılında Dubai’de düzenlenen Chanel tatil defilesinde bunun güçlü bir örneği bulunmaktadır. Lagerfeld, Dubainin görkemli gökdeleni Burj Khalifa’yı hem kıyafetlerin biçiminde hem de yüzey süslemelerinde yansıtmıştır. Defiledeki bir tasarımda tunik kenarındaki ışıltılı süslemeler binanın ışıklandırmasını çağrıştıırken, giysinin altta genişleyip üstte daralması gökdelenin formunu yansıtmaktadır. Kıyafetin renk paleti ise Burj Khalifa’nın gece manzarasını yansıtarak mimari ile moda arasındaki estetik etkileşimi güçlü biçimde ortaya koymuştur.²⁸

Görsel 7. Karl Lagerfeld Tasarımı 2015 Dubai Defilesi ve Burj Khalifa Gökdeleni²⁹

Türk tasarımcı Başak Cankes, tasarımcı Fırat Neziroğlu ile iş birliği yaparak hazırladığı 2016 Sonbahar/Kış sezonu “*The Door*” koleksiyonunda Antoni Gaudí’nin mimari eserlerinden esinlenmiştir. Koleksiyonda, Neziroğlu’nun el dokuması tasarımlarında Gaudí yapılarının kendine özgü renklerini, mozaiklerini ve detaylarını canlandırmaktadır. Koleksiyonda el örgüsü, nakış detayları ve deri işçiliğine de yer verilmiştir.³⁰

²⁸ Tylerjadineid, “Its Architecture Couture Darling,” *The Lecture Series: Fashion and Architecture*, November 18, 2015, <https://tylerjadineinteriordesign.wordpress.com/2015/11/18/the-lecture-series-fashion-and-architecture/>

²⁹ https://tylerjadineinteriordesign.wordpress.com/wp-content/uploads/2015/11/00-architecture-fashion-holding_094940226122.jpg

³⁰ “Koleksiyonlar,” *Bashaques*, erişim 15 Eylül 2025, <https://www.bashaques.com/the-door/>

Görsel 8. Başak Cankes 2016 Sonbahar / Kış sezonu The Door Koleksiyonu³¹

Mimarinin disiplinler arası etkileşimini örnekleyen fazla sayıda akademik araştırma da bulunmaktadır. Örneğin; Özeren ve Qurraie çalışmalarında; sinema, grafik, mimarlık ve moda gibi yaratıcı disiplinlerin ortak tasarım öğeleri etrafında nasıl bütünleştiğini ve soyut kavramların somut çıktılara nasıl dönüştüğünü irdelemektedir. ³² Yıldız'ın Gotik dönem mimarisinin giysi tasarımlarına etkisi³³ ve Önal ve Karakoç'un dönüştürülen giyilebilir mimari projeler ³⁴ gibi çalışmaları, mimarlık ve modanın kesişim noktalarının çok katmanlı ve yaratıcı bir bakış açısıyla ele alındığını göstermektedir. Ayrıca bir giysinin tasarım estetiği ve tekniğinin irdelendiği Çeğindir'e ait "Giysi Mimarisi" adlı bir kitap da iki disiplin arasındaki bağlantının güçlü örneklerindendir.³⁵

Sonuç olarak, moda ve mimarlık disiplinleri, tarihsel süreçte olduğu gibi günümüzde de birbirinden beslenen, ortak amaçlar ve öğeler üzerinden etkileşime giren yaratıcı alanlardır. Bu etkileşim, sadece estetik değil, aynı zamanda kültürel mirasa sunduğu katkının ortaya konması boyutuyla da dikkate değer bir araştırma alanı oluşturmaktadır.

Kültürel mirasın mimarlık ve moda tasarımı unsurlarıyla korunması ve sahip çıkılması konusunda eğitim sistemlerinden de yararlanılmalıdır. Gençlerin eğitim süreçlerinde geçmişin izlerini öğrenmeleri onların kültürel miras bilincinin geliştirilmesini sağlar. Bu sayede geleceğin

³¹ <https://www.bashaques.com/the-door/>

³² Edibe Begüm Özeren, Bahar Sultan Qurraie, "Sinematik İlhamın Grafik, Mimarlık ve Moda Tasarımı Eğitimine Etkisi: Soyut Kavramların Somut Çıktılara Dönüşümünde Disiplinlerarası Yaklaşımlar," *Online Journal of Art and Design* 12, no. 4 (Ekim 2024).

³³ Şerife Yıldız, «Gotik Dönem Mimarisi ve Dönem Giysi Tasarımlarına Etkisi,» *International Journal of Sport Culture and Science* 3, Special Issue 4 (2015): 247–258, <https://doi.org/10.14486/IJSCS386>.

³⁴ Büşra Önal ve Erhan Karakoç, "Giyilebilir Mimarlık: Dönüştürülen Bir Mimari Prototip," *XIII. Mimarlıkta Sayısal Tasarım Ulusal Sempozyumu*, 17-18 Haziran 2019, Kocaeli Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi.

³⁵ Neşe Yaşar Çeğindir, *100 Soruda Giysi Mimarisi* (Ankara: Gazi Kitabevi, 2017).

tasarımcılarının tarihi değerleri tanıyan, tanıtan ve bu değerlere saygı gösteren projeler üretmesini sağlar. Böylece kültürel mirasın tanıtılması ve sürdürülebilmesi gelecek nesillerin de sorumluluk alanı haline gelir.³⁶

Uşak ve Mimarisi

Kültürel mirasın önemli unsurlarından olan kentlerin mimari değerlerinin giysi tasarımlarında kullanılmasının değerlendirildiği çalışmada Uşak tarihi ve modern mimari yapıları tema fikri olarak kullanılmıştır. Bu bağlamda öncelikle Uşak şehrinin konumu ve mimari özelliklerinden bahsetme gereği duyulmuştur.

İlker şehri olarak bilinen Uşak, Ege Bölgesi'nin İç Batı Anadolu Bölümü'nde yer alan ve tarih boyunca Frig, Lidya, Pers, Makedonya, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı gibi pek çok uygarlığa ev sahipliği yapmış köklü bir yerleşim yeridir. Antik dönemde Temenothyrea ve sonrasında Sebaste adıyla bilinen Uşak, Lidya Krallığı'nın başkenti Sardes ile Frigya sınırında yer alması nedeniyle kültürel açıdan zengin bir geçiş noktası olmuştur. Roma ve Bizans dönemlerinde önemli bir piskoposluk merkezi olan kent, Malazgirt Savaşı'nın ardından Türk hakimiyetine girmiştir. Özellikle Germiyanogulları Beyliği döneminde gelişen Uşak, 1429'da Osmanlı topraklarına katılmıştır. 19. yüzyılda sancak merkezi olan şehir, 1953 yılında Kütahya'dan ayrılarak il statüsüne kavuşmuştur. Tarım, hayvancılık ve sanayideki gelişimiyle dikkat çeken Uşak, aynı zamanda Türkiye'nin ilk şeker fabrikalarından birine ve dünyaca ünlü halıcılık geleneğiyle birlikte çok-sayıda önemli kültürel değere sahiptir.³⁷

Uşak mimarisi denildiğinde akla ilk gelen Tarihi Uşak evleri olarak da bilinen geleneksel yapılardır. Osmanlı mimari yapı izlerini taşıyan Uşak Evleri, Cumhuriyetin ilk yıllarında yapılmıştır. Günümüzde az sayıda da olsa bu evlere ilişkin örnekler Uşak ilinde Aybey, Işık, Karaağaç ve Kurtuluş mahallelerinde rastlamak mümkündür. Kültür Bakanlığı'nca restore edilerek koruma altına alınmış olan 86 adet eski Uşak evi bulunduğu bilinmektedir. Bu evler iki katlı olup; genellikle birinci katları taştan, ikinci katları ise ahşap, cumbalı ve beşik çatılı yapılardır.³⁸ Tek ya da üç katlı örnekleri bulunsun da çoğunluğu Anadolu Türk konut mimarisinde olduğu gibi iki katlı olan Uşak Evlerinde zemin katlar günlük ve kışlık ihtiyaç için düzenlenmiş, evin asıl planını oluşturan birinci katlar ise genel ikamet bölümü olarak kullanılmıştır.³⁹

³⁶ ABS Mimarlık, "Kültürel Miras ve Mimarlık: Geçmişin İzlerini Geleceğe Taşımak," 26 Ocak 2025, erişim 27 Ekim 2025, <https://www.absmimarlik.com.tr/kulturel-miras-ve-mimarlik-gecmisin-izlerini-gelecege-tasimak/>

³⁷ Uşak Valiliği, *Uşak İl Tanıtım Kitabı* (Uşak: Uşak Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2020), 10–15

³⁸ <https://usak.ktb.gov.tr/TR-75327/mimari.html>.

³⁹ Emine Gürsoy, "Uşak'taki Tarihi Evlerde Çıkmalar," *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 6, no. 2 (2016): 349–361.

Görsel 9. Tarihi Uşak Evleri

Erdal Türkoğlu, Mehmet Çakır, Emel Güney, Beytullah Bayram Koleksiyonu

Uşak tarihi mimarisinin örneklerinde birisi de Taşhan, Paşa Hanı, Tiritioğlu Konağı gibi isimlerle anılmakta olan ve 1898 yılında yapılan binadır. Üçgen bir arsa üzerine kurulmuş olan konağın Tiritioğlu Mehmet Paşa tarafından Fransız bir mimara yaptırıldığı bilinmektedir. 1990'lı yıllarda Dülgeroğulları ailesi mülkiyetine geçen bina restore edilerek otel olarak hizmet vermeye başlamıştır. Avlulu ve iki katlı olan otel 20 oda ve 40 kişilik yatak kapasitesi ile hizmet vermektedir.⁴⁰

Görsel 10. Taşhan, Paşa Hanı, Tiritioğlu Konağı⁴¹

⁴⁰ Tuba Şahin Ören, “Dülgeroğlu Otel (Paşa Hanı),” Türkiye Turizm Ansiklopedisi, 2019, erişim 26 Ekim 2025, <https://turkiyeturizmansiklopedisi.com/dulgeroglu-otel-pasa-hani>

⁴¹ <https://www.kulturportali.gov.tr/repoKulturPortali/large/05022013/7e4aaef-6cfd-477c-bcd4-27c03e-6c5a09.jpg?format=jpg&quality=50>

Uşak merkezde bulunan Mendepazarı mevkiinde bulunan Bedesten'in 1901 yılında İtalyan bir mimar tarafından yaptırıldığı bilinmektedir. İki katlı ve taş bina olarak inşa edilen bedesten alt ve üst katlarda toplam 30 işyeri kapasitesine sahiptir. 1980'li yıllarda restore edilerek Sarraflar Çarşısı haline getirilen bina günümüzde aynı işlevine devam etmektedir.⁴²

Görsel 11. Uşak Bedesteni⁴³

Çalışma kapsamında tarihi mimari özelliklerin yanı sıra modern mimari unsurlarının da dikkat çektiği ve çalışma konusu giysi tasarımlarında ilham kaynağı olarak kullanılan Atapark Uşak il merkezinde olup, her yaştan insanın keyifli zaman geçirebileceği bir sosyal alandır. Farklı spor etkinliklerinin yapılabileceği parkta, önemli gün ve haftalarda da çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir. Şehrin nabzının attığı Atapark ve çevresinde pek çok kafeterya ve restoran bulunmaktadır.⁴⁴

⁴² Türkiye'nin Tarihi Eserleri, "Bedesten – Uşak Merkez," erişim 22 Ekim 2025, <https://www.turkiyenintarihieserleri.com/?oku=2402>

⁴³ https://www.turkiyenintarihieserleri.com/foto_y/2020/05/b/1588606775.jpg

⁴⁴ T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, "Ata Park", Uşak İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, <https://usak.ktb.gov.tr/TR-295217/ata-park.html>.

Görsel 12. Uşak Atapark⁴⁵

Şehirde modern mimariye örnek bir başka yapı Uşak Üniversitesi Bir Eylül Yerleşkesi'nde bulunan Fuat Sezgin Kütüphane binasıdır. Bina çoğunlukla camlı görünümüyle kampüste dikkat çeken bir konumda olmasının yanı sıra ergonomik ve erişilebilir alanlarıyla dikkati çekmektedir. Kütüphane bu yönünü sahip olduğu erişilebilirlik belgesi ve bayrağı ile tasdiklemektedir.⁴⁶

⁴⁵ <https://i.ytimg.com/vi/GIZvxZvPcZY/maxresdefault.jpg>, <https://dynamic-media-cdn.tripadvisor.com/media/photo-o/07/03/5b/de/atapark.jpg?w=900&h=500&s=1>, https://www.usaklilar.com/images/Usak/Sosyal/Atapark/2013_DSC_0178.jpg, <https://i.pinimg.com/736x/4b/39/8a/4b398a57cf08d968061a720a15351420.jpg>

⁴⁶ "Uşak Üniversitesi Prof. Dr. Fuat Sezgin Kütüphanesi Öğrencilerine Bilgiye Sınırsız Erişim İmkkanı Sunuyor," *Uşak Üniversitesi*, erişim tarihi 25 Ekim 2025, <https://www.usak.edu.tr/Home/Haber/3160>

Görsel 13. Uşak Üniversitesi Fuat Sezgin Kütüphanesi⁴⁷

Yöntem

Bu araştırma hem uygulamaya dayalı oluşu hem de özgün bir tasarım sürecini kapsamı açısından, eylem araştırması ve tasarım tabanlı araştırma yaklaşımlarının özelliklerini bir arada taşımaktadır. Moda Tasarımı eğitimi alan öğrencilerin yaratıcı tasarım geliştirme ve koleksiyon hazırlama yetkinliklerini artırmak amacıyla yoğun uygulama temelli çalışmalar yürütülmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda, öğrencilerin farklı temalardan yola çıkarak giysi tasarımları yapmaları, mesleki gelişimlerini destekleyen önemli bir uygulama alanı oluşturmaktadır.

Bu bağlamda, Uşak Üniversitesi'nde lisans seviyesinde Moda Tasarımı eğitimi alan öğrencilerin, "Uşak geleneksel ve modern mimarisi" temasından esinlenerek yürüttükleri kapsül koleksiyon hazırlama süreci incelenmiştir. 2020-2021 öğretim yılı bahar yarıyılında son sınıf öğrencilerinin Koleksiyon Hazırlama dersi için yürüttükleri giysi tasarımı ve üretimi uygulamalarından örnekleri kapsamaktadır.

Uygulama sürecinde öğrenciler, giysi üretiminde kullanacakları teknikler ve malzemeler açısından herhangi bir sınırlamaya tabi tutulmamıştır. Her öğrenci kendi tasarımına uygun kumaş ve yardımcı malzemeleri temin etmiş; süsleme, doku ve yüzey uygulamaları konusunda yaratıcı yaklaşımlar geliştirmeleri için teşvik edilmiştir.

Yapılan uygulama ile öğrencilerin hem kültürel değerleri tasarıma aktarma becerilerini geliştirmeleri hem de yaratıcı düşünme ve uygulamalı üretim yeterliliklerinin desteklenmesi amaçlanmıştır. Tamamlanan çalışmalar arasından verilen birkaç örnekle birlikte seçilen bir öğrenciye ait tasarım dosyası detaylı olarak incelenmiş ve analiz edilmiştir. Öğrencinin çalışma süreci boyunca hazırladığı tasarım eskizleri, çizimler ve üretilen giysi prototipleri araştırmanın bulgularını oluşturmıştır.

Toplanan nitel veriler, **betimsel analiz** yöntemiyle değerlendirilmiştir. Süreç boyunca izlenen öğrencinin kültürel farkındalık düzeyi, tasarım sürecinde edindiği deneyimler ve yaratıcı ifade biçimleri analiz edilmiştir. Ayrıca ortaya çıkan ürünler, görsel nitelikleri ve tematik bütünlükleri açısından incelenmiştir.

⁴⁷ <https://www.usak.edu.tr/UsersData/haber/3160/K%C3%BCt%C3%BCphane.JPG>

Geleneksel ve Modern Mimariden Esinlenerek Oluşturulan Giysi Tasarımları

Her koleksiyon hazırlama sürecinde olduğu gibi, bu çalışmada da süreç temaya yönelik araştırmalarla başlamıştır. Bu kapsamda öğrenciler Uşak geleneksel ve modern mimarisi teması doğrultusunda öncelikle literatür taraması yapmış, ardından saha araştırması gerçekleştirerek görsel ve içerik verisi toplamışlardır. Toplanan veriler doğrultusunda hikâye panoları hazırlanmış, tasarımların kavramsal çerçevesini oluşturmak amacıyla manifesto metinleri yazılmıştır. Takip eden aşamada eskiz çalışmaları yapılmış, geliştirilen tasarım fikirleri artistik ve teknik çizimlere dönüştürülerek üretim aşamasına geçilmiştir. Seçilen tasarım çizimlerine ilişkin üretim süreci planlanarak öğretim elemanı rehberliğinde kalıp ve dikim işlemleri gerçekleştirilmiş, tasarımların sunulduğu bir portfolyo hazırlanmıştır.

Süreç sonunda ortaya çıkan çalışmalardan birkaç örnek aşağıda verilmektedir. Görsel 14’te verilen ilk örnekte renkli ve çizgisel görünimleri ile dikkati çeken Uşak modern mimarisi ilham alınarak yapılan tasarımlar ve üretilen giysiler görülmektedir.

Görsel 14. Hikâye Panosu ve Tasarımlar (Tasarım: Erkeaiym Musaeva, 2021)

İkinci örnek Görsel 15’te yer almakta olup; genel mimarisi yanında Uşak kültürel öğelerine de yer verilen hikâye panosundan esinlenilerek yapılan dokuma ağırlıklı giysi tasarımlarından bir örnek görülmektedir.

Görsel 15. Hikâye Panosu ve Tasarımlar (Tasarım: Merve Arslan, 2021)

Diğer bir örnek çalışma Görsel 16'da verilmekte olup şehrin genel görünüşü için yol kenarlarında ışıklandırma maksadıyla kullanılan bir figür olmakla birlikte endemik bir bitki olarak da ayrı bir öneme sahip lalelerden esinlenerek yapılan tasarım çizimleri yer almaktadır.

Görsel 16. Hikâye Panosu ve Tasarımlar (Tasarım: Dilek Söğüt, 2021)

Tüm süreç ve konunun bütünlük içerisinde anlatılabilmesi için bir başka öğrenciye ait çalışmanın tüm aşamalarına ilişkin görseller ve bilgiler aşağıda yer almaktadır.

Görsel 17’de koleksiyon temasına uygun olarak düzenlenmiş detaylara sahip hikâye ve renk panoları ile giysi tasarımlarının üretiminde kullanılacak kumaş bilgisine yer verilmiştir. Bir koleksiyon sürecinin araştırma safhasından sonra gelen bu pano hazırlama kısmı devamında yapılacak tasarım çizimlerine ilham vermek için kullanıldığından hikâye panosu, tasarımcının duygu durumuyla ilişkili olduğundan duygu durum panosu (*moodboard*) gibi isimlerle anılmaktadır.

Panoda tema fikrine ait Uşak tarihi evleri ve modern mimarisinin örnek görselleri ile yılın trend renkleri ağırlıklı olarak kullanılmıştır. Renk panosunda da aynı renk tonlarının geçişlerle yer aldığı dikkati çekmektedir. Genel bakışla üç panonun da bir ahenk içinde olduğu söylenebilir.

Görsel 17. Hikâye, Renk Panoları ve Kumaş Bilgisi (Tasarım: Sinem Okyay, 2021)

Koleksiyona genel bir bakış sunmak için, hikâye panolarının hazırlanmasını takiben yapılan tüm tasarım çizimleri Görsel 18’de bir arada verilmiştir. Gerek birbiriyle olan renk uyumları gerek koleksiyondan beklenen her modelde birbirinden izler bulunması gibi hususlar daha iyi analiz edilebilmektedir.

Öğrenci tarafından hazırlanan koleksiyonda, Uşak ilinin geleneksel ve modern mimarisinden esinlenilerek oluşturulmuş giysi tasarımları yer almaktadır. Koleksiyon genelinde renk, form, yüzey ve detay kullanımları, mimariden moda yapıları kavramsal bir geçişin izlerini taşımaktadır.

Bu bağlamda koleksiyonda renklerin ağırlıklı olarak yeşil, turuncu ve mor tonlarında kullanıldığı görülmektedir. Bu renk paletini Uşak mimarisinde yer alan ahşap pencere doğramaları, taş cepheler, fresk detayları ve yapıların canlı dış cephe renkleriyle ilişkilendirmek mümkündür. Karşıt renklerin birlikte kullanımı, geleneksel ile modern bir araya getirme fikrini görsel olarak da desteklemektedir.

Görsel 18. Koleksiyona Genel Bakış (Tasarım: Sinem Okyay, 2021)

Tasarım çizimlerinde desenler hem geleneksel yapı süslemelerini hem de çağdaş malzeme dokularını çağrıştırmakta, katmanlı yapı, dikiş yerleri ve farklı yüzey uygulamaları da taş, tuğla ya da ahşap gibi yapı malzemelerinin birleşim yerleriyle benzeşmektedir.

Koleksiyon genelinde Uşak mimarisinin ve yapı elemanlarının çağdaş moda diline dönüştürülmesini başarıyla yansıtan giysi biçimleri ve özellikle dönüşen gelenek-modern ilişkisi, modellere estetik bir ifade kazandırmıştır. Tasarım sayısının fazlalığı bir tasarımcıdan beklenen mümkün olan en fazla model çizimini yaparak mümkün olan özgün ve çarpıcı model detaylarına ulaşma ihtimalini güçlendirmektedir.

Yapılan model çizimleri arasından beş tanesi üretilmek üzere seçilmiştir. Bu modellere genel olarak bakıldığında bazı giysilerde tarihi Uşak evlerinin orijinal mimari yapısında bulunan cumbalı çıkıntılı formların, geniş etekler ya da yandan çıkıntılar olarak biçimlendirildiği dikkati çekmekte, bu da mimariden modaya doğrudan bir aktarım izlenimi hissettirmektedir.

Bununla birlikte modern mimarinin keskin geometrik hatları bazı giysilerin detaylarında net olarak görülmektedir. Bacak ve kol detaylarındaki bant tarzı uygulamalar, yine özellikle modern mimarinin biçimlerine atıf olarak değerlendirilebilir. Görsel 19'da verilen seçilmiş modellere ait çizimlerdeki bu çeşitlilik, mimarinin farklı dönemlerinden alınan ilhamların tasarım diline nasıl adapte edildiğini göstermektedir.

Görsel 19. Üretim İçin Seçilen Model Tasarımları (Tasarım: Sinem Okyay, 2021)

Tasarım çizimlerinin yapılması ve üretilecek olanların seçilmesinin ardından gelen süreç olan prototip dikimi, üretimi yapılacak giysi modelinin bir örneğini deneyerek prova etmek, detayların ve oranların vücut üzerinde hayal edildiği gibi durup durmadığının kontrolünü yapmak, istenmeyen bir durumun düzeltilmesine imkân vermek gibi avantajları sebebiyle bir tasarım sürecinin olmazsa olmaz bir parçasıdır.

Hazırlanan koleksiyonun giysi modellerine ait prototip dikimlerine ilişkin sonuçlar Görsel 20’de verilmiştir. Kullanılacak deneysel tekniklerin denenmesi, farklı tasarlanmış aksesuarların vücutla uyumunun kontrol edilmesi de yine prototip dikimi ile mümkündür. Görsele bakıldığında giysi modellerinin genel görünümünün birbirleriyle bütünlük içinde ve ölçü-oran açısından mankenlerin vücutlarıyla uyumlu olduğu görülmektedir. Bu durum aynı zamanda artık nihai dikim aşamasına geçilebileceğinin de bir göstergesi olarak kabul edilir.

Görsel 20. Seçilen Tasarım Çizimlerine Ait Prototip Uygulamaları (Sinem Okyay, 2021)

Çalışmanın bu aşamasında dikimi tamamlanarak nihai biçimini alan giysi modellerinin detaylı analizlerine yer verilmiştir. Bu amaçla Görsel 21’de verilen birinci giysi modelinde, Uşak’ın modern mimari örneklerinden biri olan Atapark’tan ilham alındığı görülmektedir. Tasarım detaylarında yapının genel silueti ve bulunduğu çevrenin renk dağılımı hakimdir. Bu doğrultuda; yeşil renkli bir bluz ve turuncu pantolondan oluşan ikili bir takım görülmektedir.

Bluz, genel hatlarıyla simetrik bir görünüme sahip olmakla birlikte, kollarında kullanılan farklı detaylar sayesinde asimetrik bir yapı kazanmıştır. Pantolon ise, serbest formda parçaların iplerle birbirine bağlanarak dikilmesiyle oluşturulmuş; bu yönüyle yeni ve deneysel bir yaklaşım sergilenmiştir. Yüksek bel yapısı ve plili formu ile pantolon, tasarımın odak noktasını oluşturmaktadır.

Bu bağlamda çalışma hem modern tasarım ilkeleriyle örtüşmekte hem de yerel unsurları çağdaş moda diliyle buluşturarak özgün bir ifade sunmaktadır.

Görsel 21. Üretim İçin Seçilen Birinci Giysi Modeline Ait Çizimler ve Dikilmiş Hali (Sinem Okyay, 2021)

İkinci giysi modelinde dikkati çeken üst üste giyilen parçalardan oluşan genel görüntü, genellikle iki katlı olan Uşak tarihi evlerinin mimari yapısını yansıtmaktadır. Özellikle etek ucunda yer alan renkli boyanmış ev görselleriyle bu tarihi dokunun görsel temsili güçlendirilmiştir. Görsel 22’de görülen giysinin iç kısmında yer alan yeşil tonlarında, göğüs altında biten crop üst ve aynı renkte mini etek dikkat çekmektedir. Bu parçaların üzerine giyilen ve ön bedeni neredeyse tamamen şeffaf çalışılmış, boyu diz altında biten, etek ucunda

renkli ev figürlerinin bulunduğu kolsuz elbise modeli, katmanlı yapının hem görsel hem kavramsal temelini oluşturmaktadır. İçteki parçaların görünmesine imkân tanıyan şeffaflık, modelin iki katlı yapısını vurgularken, giysiyi sıradanlıktan uzaklaştırarak ayırt edici bir niteliğe kavuşturmuştur.

Giysi modeli, Uşak'ın tarihi mimarisini çağdaş moda diliyle buluşturan, kavramsal gücü yüksek bir yaklaşımla oluşturulmuştur. Tercih edilen iki katlı model detayı yalnızca giysi formunu çeşitlendirmekle kalmamış, aynı zamanda geleneksel Uşak evlerinin yapısal özelliklerini sembolik olarak yansıtmıştır. Şeffaflık kullanımı, iç katmanların görünürlüğünü sağlayarak hem estetik hem de anlam katmanları arasında ilişki kurmuştur. Etek ucunda yer alan renkli ev görselleri, tarihi referansların güçlü birer görsel temsiline dönüşmesini sağlamıştır. Bu yönüyle tasarım hem biçimsel hem kavramsal olarak güçlü, estetik ve anlatı değeri yüksek bir çalışma olarak değerlendirilebilir.

Görsel 22. Üretim İçin Seçilen İkinci Giysi Modeline Ait Çizimler ve Dikilmiş Hali (Sinem Okyay, 2021)

İki ayrı parçadan oluşan üçüncü giysi modelinde, Uşak'ın tarihi ev mimarisinden esinlenildiği açıkça görülmektedir. Görsel 23'te görülen model, bol miktarda renkli ev motiflerinin kullanımıyla görsel açıdan dikkat çekmektedir. İç giysi; yeşil renkte, uzun kollu ve bedene oturan temel forma sahip mini bir elbise olarak kurgulanmıştır. Elbisenin üzerine, mimari biçimlerden esinlenilerek tasarlanmış, bel kısmından aynı renkte bir kemerle bağlanan turuncu bir bacak aksesuarı yerleştirilmiştir. En üstte giyilmek üzere renkli ev motiflerinin boyanarak serpiştirildiği uzun bir yelek kullanılmıştır. Yeleğin kenarlarında, diğer parçalarla görsel bütünlük sağlamak amacıyla turuncu bant detayları eklenmiştir. Yelekte istenilen şeffaf görünüm, piyasada çok amaçlı olarak kullanılan şeffaf PVC kumaş tercih edilerek sağlanmıştır.

Bu özelliği sayesinde, yelek tasarımı diğer modellerden farklı ve ayırt edici özgün bir görünüm kazanmıştır.

Görsel 23. Üretim İçin Seçilen Üçüncü Giysi Modeline Ait Çizimler ve Dikilmiş Hali (Sinem Okyay, 2021)

Giysi modeli, mimariden moda uzanan bir anlatı kurgusuyla tarihî referansları modern bir biçimde yorumlamaktadır. Renkli ev motiflerinin yoğun kullanımı, Uşak tarihî dokusunu giysi yüzeyine taşıyarak güçlü bir kültürel bağ kurmuştur. Çok parçalı ve katmanlı oluşu iç ve dış giysiler arasında hem görsel hem kavramsal bir derinlik oluştururken form açısından da yenilikçi bir yaklaşım sunmuştur. Özellikle şeffaf PVC kumaşın tercih edilmesiyle, hem modern malzeme kullanımına bir örnek oluşturulmuş hem de alttaki giysi katlarının görünürlüğü sağlanarak genel yapı vurgulanmıştır. Yelekteki turuncu bant detayları, diğer parçalarla renk uyumu sağlayarak tasarım bütünlüğünü güçlendirmiştir. Bu yönleriyle üçüncü model, malzeme, form ve desen kullanımı açısından hem yenilikçi hem de kültürel bir anlam taşıyan güçlü bir tasarım olarak öne çıkmaktadır.

Dördüncü giysi modeli, Görsel 24'te verilmekte olup; modern mimarinin bir örneği olarak değerlendirilen ve özellikle gençlerin yoğun ilgi gösterdiği Atapark'a ait detaylar ile Uşak'ın tarihî ev mimarisinin bir araya getirilmesiyle oluşturulmuş hibrit bir tasarım görünümü sunmaktadır. Diğer modellerde yer alan bacak aksesuarı bu modelde yalnızca tek bacakta uygulanmış, aynı şekilde aksesuar kullanımı tek kola da taşınarak tasarımda asimetrik bir denge yakalanmıştır.

Üst parça olarak yeşil renkte, bel hizasında biten bir bluz tercih edilmiş; bluzun kollarından biri uzun, diğeri kısa çalışılarak hem asimetrik yapı güçlendirilmiş hem de aksesuar kullanımına görsel bir alan bırakılmıştır. Alt giysi olarak ise ön kısmında V şeklinde yırtmaç detaylarına

sahip bir bermuda şort kullanılmıştır. Bacak aksesuarının yerleşimini desteklemek amacıyla, diğer modellerle görsel bir bütünlük kuran turuncu renkte bir bel kemeri ve bu kemerden çıkan ve aksesuarı destekleyen bantlar giysinin tamamlayıcı öğeleri olarak öne çıkmaktadır.

Görsel 24. Üretim İçin Seçilen Dördüncü Giysi Modeline Ait Çizimler ve Dikilmiş Hali (Sinem Okyay, 2021)

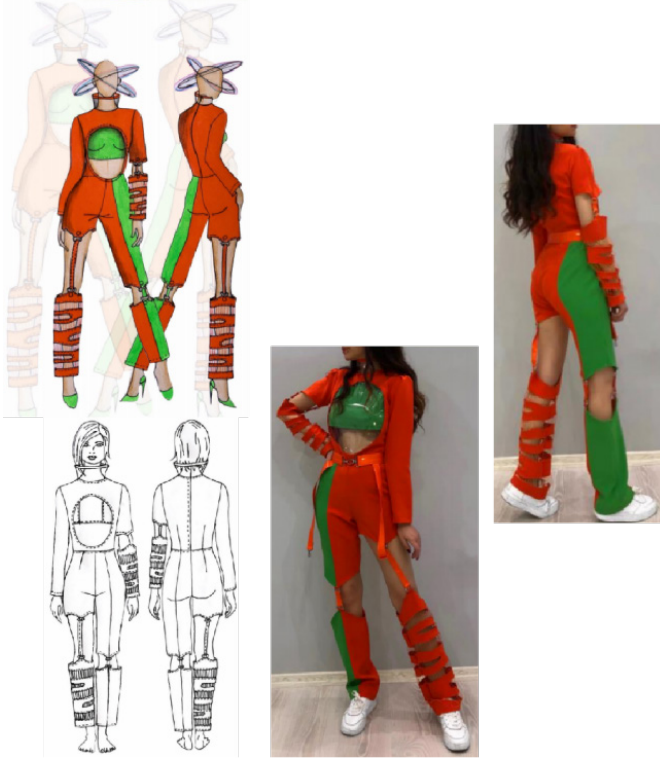

Bu model, geçmiş ile günümüz arasında bir köprü kurma amacı taşıyan hibrit bir yaklaşımla dikkat çekmektedir. Atapark'ın modern çizgileriyle Uşak'ın tarihi mimarisinin birleşimi, çağdaş bir moda dili ile yorumlanmıştır. Asimetrik detayların hem üst hem alt parçalarda bilinçli bir şekilde uygulanması giysi modeline dinamizm ve görsel hareketlilik kazandırmıştır. Tek taraflı bacak ve kol aksesuarları, denge ve vurgu arasında başarılı bir ilişki kurarken; turuncu bant ve kemer detayları, diğer modellerle bütünlük sağlayarak koleksiyonun genel estetik çizgisine hizmet etmiştir. Bluzun asimetrik kol yapısı, aksesuarlar için görsel alan yaratarak sadece biçimsel değil aynı zamanda işlevsel bir katkı sunmuştur. Bu yönüyle dördüncü model hem çağdaş hem kültürel unsurları harmanlayan, asimetrik kurgusuyla dikkat çeken yenilikçi bir tasarım olarak öne çıkmaktadır.

Beşinci ve son giysi modeli Görsel 25'te sunulmuştur. Bu model, koleksiyondaki giysi türlerindeki çeşitliliği artırmak amacıyla bir tulum olarak tasarlanmıştır. Renk kullanımı ve aksesuar detaylarıyla, ilk bakışta koleksiyonla görsel ve kavramsal bütünlük içinde olduğu anlaşılmaktadır. Tulumun ön bedeninde, şeffaf PVC kumaşla pencere formunda oluşturulan görünür bir alan tasarlanmıştır. Tasarımın ana rengi turuncu olmakla birlikte, tek bacağın yan kısmında tercih edilen yeşil renk dikkat çekici bir kontrast yaratmıştır.

Üst bedende yer alan şeffaf pencerenin altına, göğüs altında biten yeşil bir kısa (crop) bluz eklenerek şeffaflık vurgusu görsel olarak pekiştirilmiştir. Sol bacak ve sağ kol gibi çapraz şekilde çalışılan detaylar, birinci giysi modelindeki teknik yaklaşımla benzerlik göstermekte ve Atapark'ın genel görünümünü temsil etmektedir. Bu yönüyle model hem asimetrik denge hem de biçimsel zıtlıklarla dikkat çekici bir kompozisyon ortaya koymaktadır.

Görsel 25. Üretim İçin Seçilen Beşinci Giysi Modeline Ait Çizimler ve Dikilmiş Hali (Sinem Okyay, 2021)

Son model, koleksiyonun genel diliyle tutarlı olmasının yanı sıra, farklı giysi türlerinin dahil edilmesiyle çeşitliliği artıran önemli bir örnek oluşturmaktadır. Tulum formunun seçilmesi, hem çağdaş moda anlayışına uygunluk göstermekte hem de işlevsel ve bütüncül bir tasarım yaklaşımını yansıtmaktadır. Şeffaf pencere detayı, iç giysiyle birlikte derinlik ve katman hissi yaratırken, turuncu-yeşil renk bloklaması cesur bir kontrast sunmuştur. Çapraz şekilde yerleştirilen detaylar, koleksiyondaki diğer tasarımlarla bağ kurarken aynı zamanda dinamik ve güçlü bir silüet oluşturmaktadır. Malzeme kullanımı, renk dengesi ve form açısından beşinci model, koleksiyonun hem tamamlayıcısı hem de dikkat çeken bir parçası olarak öne çıkmaktadır.

Bu koleksiyon, Uşak'ın mimari mirasını referans olarak kullanmanın yanı sıra giysi tasarımlarında yeniden yorumlanarak giyilebilir bir kültürel anlatıya dönüşmenin örneğini sunmuştur. Geleneksel mimarinin detaycılığı ile modern yapının yalınlığı

arasında kurulan denge, koleksiyonun kültürel anlatım gücünü artırmıştır. Bu yaklaşım sayesinde giysiler, mimarinin fiziksel unsurlarından ilham alan ve bu unsurları bireysel ifade biçimlerine dönüştüren birer kültürel anlatı nesnesine dönüşmüştür.

Sonuç ve Öneriler

Bu çalışma, Uşak'ın kültürel ve mimari mirasının moda tasarımı aracılığıyla tanıtılması ve yaşatılması amacını taşımaktadır. Beş özgün tasarım modeli üzerinden gerçekleştirilen koleksiyon, bu amacı hem kavramsal hem biçimsel düzeyde gerçekleştirmiştir.

Tasarım sürecinde tarihi evleri ve Atapark gibi modern ve Uşak'a özgü mimari yapıların detaylarının analiz edilerek, renk, form, katman ve malzeme gibi moda tasarım öğelerine dönüştürülmesi, kültürel kimliğin çağdaş moda diliyle ifade edilmesini sağlamıştır. Koleksiyon, sadece giyilebilir ürünler ortaya koymakla kalmamış, aynı zamanda bir anlatı kurarak kente özgü değerlerin görünür hale gelmesini başarmıştır.

Çalışma ile Uşak iline özgü kültürel ve mimari değerlerin moda tasarımı aracılığıyla görünür kılınmasını amaçlayan disiplinler arası bir yaklaşım sunulmuştur. Koleksiyonda yer alan özgün giysi tasarımları Uşak'ın tarihi evleri ve modern yapılarından olan Atapark'ın mimari estetiğini referans alarak biçim, renk, malzeme ve yapı yönünden bütüncül bir moda diline dönüştürülmüştür. Bu yönüyle koleksiyon, belirlenen temel amaca hizmet etmiş; kültürel mirasın çağdaş tasarım aracılığıyla ifade edilebileceğine ilişkin bir örnek olarak sunulmuştur.

Koleksiyonun sunduğu katkılar yalnızca sanatsal ya da estetik düzeyle sınırlı değildir. Eğitimsel bağlamda, bu süreç öğrencilerin yalnızca tasarım becerilerini değil, aynı zamanda araştırma, analiz, kültürel farkındalık ve anlatı oluşturma yetilerini de geliştirmiştir. Uşak'ın yerel değerleri üzerine düşünmeleri, bu değerleri çağdaş bir dile taşıma çabası, öğrencilerin hem yaratıcı hem de kültürel kimlik açısından farkındalık kazanmalarını sağlamıştır. Bu anlamda çalışma, kültürel mirasın sanat yoluyla aktarılması konusunda öğrenciler için bir öğrenme modeli niteliğindedir.

Ayrıca bu koleksiyon, toplumsal farkındalık açısından da önemli bir araçtır. Moda, toplumla doğrudan etkileşim kurabilen güçlü bir ifade biçimi olduğu için; bu tür kültürel temalı çalışmalar, geniş kitlelerde yerel değerlere yönelik farkındalık oluşturma potansiyeline sahiptir. Benzer çalışmalarda giysilerin halkla buluşturulacağı sergi, sunum ya da defile gibi organizasyonlar, hem kent kültürünü yaşatmaya katkı sunar hem de yerel kimliğin korunmasına destek olur.

Bu tür çalışmalar hem ekonomik kalkınmaya hem de yerel kimliğin korunmasına ve tanıtılmasına fayda sağlama imkânı sunmaktadır. Yürütülebilecek gelecek çalışmalara destek için, Uşak Belediyesi, yerel zanaatkarlar veya tekstil üreticileriyle yapılacak işbirlikleriyle daha geniş kitlelere ulaşabilir.

Bu koleksiyon, moda tasarımı bölümlerinde kültürel miras temelli tasarım projeleri için örnek vaka olarak kullanılabilir. Öğrencilere kendi kentlerinin veya bölgelerinin kültürel unsurlarını tasarıma taşıma konusunda ilham verebilir. Ayrıca tasarım süreci bir sunuma dönüştürülerek eğitim materyali olarak kullanılabilir.

Çalışma konusu moda tasarımı eğitimi veren kurumlarda benzer projelerle uygulanarak kültürel miras temelli tasarım eğitimi yaygınlaştırılabilir. Yeni koleksiyon oluşturma çalışmaları

için sürdürülebilirlik ilkesi gözetilerek çevre dostu malzeme kullanımı tercih edilebilir.

Sonuç olarak bu çalışma, kültürel kimliğin sanatsal bakış açısı ile desteklenmiş tasarım yöntemleriyle korunabileceğini ve nesiller arası aktarımda eğitsel bir araç olarak moda tasarımının etkili bir yol olduğunu göstermektedir. Araştırmanın, tasarım ve üretim süreçlerinin özellikle moda tasarım öğrencileri için olmakla birlikte toplum için estetik, eğitsel ve kültürel anlamda çok yönlü kazanımlar sağlaması hedefi ile benzer çalışmalara öncülük etmesi umut edilmektedir.

KAYNAKÇA

- ABS Mimarlık. “Kültürel Miras ve Mimarlık: Geçmişin İzlerini Geleceğe Taşımak.” 26 Ocak 2025. Erişim 27 Ekim 2025. <https://www.absmimarlik.com.tr/kulturel-miras-ve-mimarlik-gecmisin-izlerini-gelecege-tasimak/>
- Acar, İnci. “Moda ve Mimarlık Üzerine.” *Losvista*. 2023. <https://losvista.com/moda-ve-mimarlik-uzerine/>. Erişim tarihi: 04 Nisan 2025.
- Akçura, Leyla. “Mimarlık ve Moda Tasarımı Harmanlanıyor: Mimariden Esinlenen Tasarımcılar.” *PlumeMag*, 20 Şubat 2021. Erişim 18 Eylül 2025. <https://www.plumemag.com/mimarlik-ve-moda-tasarimi-harmanlaniyor-mimariden-esinlenen-tasarimcilar/>
- Aydın, Ali Fikret. “Kent Markalaşması Açısından Kültürel Mirasın Önemi / Kent Markası Açısından Kültürel Mirasın Önemi.” *İletişimde Güncel Çalışmalar – 1*, 141–157. Ankara: İKSAD Yayın Evi, Aralık 2023.
- Barnard, Malcolm. *Art, Design and Visual Culture: An Introduction*. London: Palgrave Macmillan, 1998.
- Betsky, Aaron. “The Marvels of the Mundane.” 2018. https://www.architectmagazine.com/design/the-marvels-of-the-mundane_o
- Çeğindir, Neşe Yaşar. *100 Soruda Giysi Mimarisi*. Ankara: Gazi Kitabevi, 2017.
- Fondation Louis Vuitton, Erişim: 06 Eylül 2025. <https://www.fondationlouisvuitton.fr/en/fondation/the-building>,
- “Geleneksel Mimari.” *Kültür ve Yaşam*, 2021. <https://kulturveyasam.com/ornekleriyle-birlikte-geleneksel-mimari-yapi-turleri/>. Erişim tarihi: 10 Nisan 2025.
- Güldür, Muhammed Mustafa ve Sinem Bayram. “Disiplinler Arası Etkileşim Üzerine Bir Çalışma: Moda ve Mimari Arasındaki Etkileşim.” *The Journal of International Lingual, Social and Educational Sciences* 2, no. 2 (2016).
- Güler, Tahsin, Sinem Şahnağil, ve Hazan Güler. “Kent Kimliğinin Oluşturulmasında Kültürel Unsurların Önemi: Balıkesir Üzerine Bir İnceleme.” *Paradoks: Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi* 11, Özel Sayı (Aralık 2016): 85–104.
- Gürsoy, Emine. “Uşak’taki Tarihi Evlerde Çıkmalar.” *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 6, no. 2 (2016): 349–361.
- Harmankaya, H., A. Yılmaz, A. Çetin, ve D. Ercan. “Moda ve Mimari.” *Zeitschrift für die Welt der Türken, Journal of World of Turks* 6, no. 1 (2014).
- Koca, Emine. “Moda Tasarımı Çıktılarının Kültürel Değerler İle Beslenmesine Yönelik Tasarımcı Yaklaşımları.” *Researcher* 6, no. 4 (2018): 109–117.
- “Koleksiyonlar.” *Bashaques*. Erişim 15 Eylül 2025. <https://www.bashaques.com/the-door/>

- Öktem, M. Kemal, ve Gül Kalyoncu. “Kültürel Miras ve Yerel Kalkınma.” *Tarihin Peşinde: Uluslararası Tarih ve Sosyal Araştırmalar Dergisi* 23 (2020): 213–222.
- Önal, Büşra, ve Erhan Karakoç. “Giyilebilir Mimarlık: Dönüşebilen Bir Mimari Prototip.” *XIII. Mimarlıkta Sayısal Tasarım Ulusal Sempozyumu*. 17-18 Haziran 2019, Kocaeli Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi.
- Özeren, Edibe Begüm, ve Bahar Sultan Qurraie. “Sinematik İlhamın Grafik, Mimarlık ve Moda Tasarımı Eğitimine Etkisi: Soyut Kavramların Somut Çıktılara Dönüşümünde Disiplinlerarası Yaklaşımlar.” *Online Journal of Art and Design* 12, no. 4 (Ekim 2024).
- Pürlüsoy, İnci, ve Rabia Köse Doğan. “Moda Bağlamında Yapı ve Mekân Üzerine Bir Değerlendirme.” *Yakın Mimarlık Dergisi* 3, no. 1 (2019).
- Şahin Ören, Tuba. “Dülgeroğlu Otel (Paşa Hanı).” *Türkiye Turizm Ansiklopedisi*. 2019. Erişim 26 Ekim 2025. <https://turkiyeturizmansiklopedisi.com/dulgeroglu-otel-pasa-hani>
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, “Ata Park”, Uşak İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, <https://usak.ktb.gov.tr/TR-295217/ata-park.html>.
- Thomas, Amy. “Architecture in Fashion.” *New York Times*, January 28, 2009. <https://www.nytimes.com>, erişim: 05.09.2025
- Türkiye’nin Tarihi Eserleri. “Bedesten – Uşak Merkez.” Erişim 22 Ekim 2025. <https://www.turkiyenintarihieserleri.com/?oku=2402>
- Tylerjadineid. “Its Architecture Couture Darling...” *The Lecture Series: Fashion and Architecture*, November 18, 2015. <https://tylerjadineinteriordesign.wordpress.com/2015/11/18/the-lecture-series-fashion-and-architecture>
- UNESCO. *Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage*. 2003. <https://ich.unesco.org/en/convention>.
- Uşak İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü. “Mimari.” *Uşak İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü*. Erişim 14 Mart 2025. <https://usak.ktb.gov.tr/TR-75327/mimari.html>.
- Uşak Üniversitesi Prof. Dr. Fuat Sezgin Kütüphanesi Öğrencilerine Bilgiye Sınırsız Erişim İmkânı Sunuyor,” *Uşak Üniversitesi*, erişim tarihi 25 Ekim 2025, <https://www.usak.edu.tr/Home/Haber/3160>
- Uşak Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü. *Uşak İl Tanıtım Kitabı*. Uşak: Uşak Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2020.
- Üner, Gülşah, ve Ebru Erdoğan. “Mimarlığın Diğer Sanat Dalları ile İlişkisi.” *Online Journal of Art and Design* 8, no. 2 (2020).
- Victoria and Albert Museum. *Fashion in Motion: Gareth Pugh*. 2007. https://www.vam.ac.uk/articles/fashion-in-motion-gareth-pugh?srsltid=AfmBOoqAB_uEjOPdZjojpAM3XXwrdkU_zSYPWwmfLnSv-yCupVnaP3ty
- Yayla, Mine, ve Fadime Yazıcı. “Mimari Yapılardaki Estetik Görsellerin Giysi Tasarımlarına Yansıması.” *Uluslararası Hakemli Tasarım ve Mimarlık Dergisi*, no. 2 (2014): 65–85.
- Yıldız, Şerife. “Gotik Dönem Mimarisi ve Dönem Giysi Tasarımlarına Etkisi.” *International Journal of Sport Culture and Science* 3, Special Issue 4 (2015): 247–258. <https://doi.org/10.14486/IJSCS386>.

Görsel Kaynakçası

Görsel 1. Fondazione Prada, <https://www.architectmagazine.com/wp-content/uploads/sites/5/2025/06/fondazioneprada-6.jpg?resize=1024,819>, <https://www>.

- architectmagazine.com/wp-content/uploads/sites/5/2025/06/aaron-betsky-prada-foundation-10.jpg, <https://www.architectmagazine.com/wp-content/uploads/sites/5/2015/fondazioneprada-5.jpg?resize=459,367>
- Görsel 2. Louis Vuitton Vakfı, <https://www.arkitektuel.com/wp-content/uploads/2017/02/louis-vuitton-vakfi.jpg>, <https://www.arkitektuel.com/wp-content/uploads/2017/02/louis-vuitton-vakfi-4.jpg>,
- Görsel 3. Hüseyin Çağlayan'ın Sehpa Eteği, (2000), <https://www.plumemag.com/wp-content/uploads/2021/02/mimarlik-ve-moda-huseyin-caglayan-2048x1024.jpg.webp>
- Görsel 4. Gareth Pugh 2009 İlkbahar Koleksiyonu ve Hearts Binası, <https://www.nytimes.com/images/blogs/themoment/posts/0127archfashion.hearst.jpg>
- Görsel 5. Gianfranco Ferre'nin 2009 İlkbahar Koleksiyonu ve Sidney Opera Binası, <https://www.nytimes.com/images/blogs/themoment/posts/0127archfashion.opera2.jpg>
- Görsel 6. Mary Katrantzou 2011 Defilesi, <https://i0.wp.com/tylerjadineinteriordesign.wordpress.com/wp-content/uploads/2015/11/mary-katrantzou-spring-2011.jpg?w=322&h=240&ssl=1>
- Görsel 7. Dubai'deki Burj Khalifa Motifleriyle Süslenmiş Karl Lagerfeld Tasarımı (2015), https://tylerjadineinteriordesign.wordpress.com/wp-content/uploads/2015/11/00-architecture-fashion-holding_094940226122.jpg
- Görsel 8. Başak Cankes, Sonbahar / Kış sezonu *The Door* koleksiyonu (2016) <https://www.bashaques.com/the-door/>
- Görsel 9. Tarihi Uşak Evleri, Eser sahipleri: Erdal Türkoğlu, Mehmet Çakır, Emel Güney, Beytullah Bayram.
- Görsel 10. Taşhan, Paşa Hanı, Tiritioğlu Konağı, <https://www.kulturportali.gov.tr/repoKulturPortali/large/05022013/7e4aaef-6cfd-477c-bcd4-27c03e6c5a09.jpg?format=jpg&quality=50>
- Görsel 11. Uşak Bedesteni, https://www.turkiyenintarihieserleri.com/foto_y/2020/05/b/1588606775.jpg
- Görsel 12. Uşak Atapark, <https://i.ytimg.com/vi/GIZvxZvPcZY/maxresdefault.jpg>, <https://dynamic-media-cdn.tripadvisor.com/media/photo-o/07/03/5b/de/atapark.jpg?w=900&h=500&s=1>, https://www.usaklilar.com/images/Usak/Sosyal/Atapark/2013_DSC_0178.jpg, <https://i.pinimg.com/736x/4b/39/8a/4b398a57cf08d968061a720a15351420.jpg>
- Görsel 13. Uşak Üniversitesi Fuat Sezgin Kütüphanesi, <https://www.usak.edu.tr/UsersData/haber/3160/K%C3%BCt%C3%BCphane.JPG>